

HANDLÄGGARE/ENHET
Ekonomisk politik och
arbetsmarknad
Linda Grape

DATUM
2014-10-20

DIARIENUMMER
20140268

ERT DATUM
2014-07-09

ER REFERENS
A2014/2621

Arbetsmarknadsdepartementet
Arbetsmarknadsenheten
103 33 STOCKHOLM

LOs yttrande över promemorian *Förtydliganden och förenklingar inom det arbetsmarknadspolitiska regelverket (Ds 2014:29)*

LO lämnar i detta yttrande synpunkter på de föreslagna ändringarna i det arbetsmarknadspolitiska regelverket, i de fall LO har invändningar mot förslagen i ovan nämnda promemoria. LOs ståndpunkter i övrigt när det gäller det regelverk som styr Arbetsförmedlingen och insatser till arbetslösa behandlas inte i detta yttrande. LO tar alltså inte i detta sammanhang upp övriga behov av förändringar, utan förhåller sig till de föreslagna.

Förslag om en förtydligad struktur (4.2)

Inledningsvis vill LO betona vikten av att förtydliga, och så långt möjligt förenkla, det arbetsmarknadspolitiska regelverket. Det relativt komplexa regelverk som Arbetsförmedlingen idag har att förhålla sig till riskerar att försvåra myndighetens arbete. Det riskerar också att försämra övriga aktörers förutsättningar att förstå och följa de regler och villkor som gäller.

När det gäller förslagen om en förtydligad struktur anser LO det önskvärt att definiera samtliga insatser utöver förmedlingsverksamheten som *program*. Det bör gälla oavsett om det rör sig om konjunkturberoende program eller ej, och oavsett om det handlar om subventionerad sysselsättning eller andra typer av program. Den otydlighet som skapats genom att insatser som införts ibland angetts vara program och ibland angetts vara insatser skapar onödig oklarhet. Precis som konstateras i promemorian finns ingen stringent gränsdragning mellan program och insatser. Att de två begreppen används parallellt förespeglar därför en skillnad som inte finns.

POSTADRESS 105 53 Stockholm
BESÖKSADRESS Barnhusgatan 18
TELEFON 08-796 25 00 TELEFAX 08-24 52 28
E-POST mailbox@lo.se HEMSIDA www.lo.se
ORGANISATIONSNUMMER 802001-9769
BANKGIRO 368-4834 PLUSGIRO 8 50-8

Landsorganisationen i Sverige

Förslag till ny förordning med instruktion för Arbetsförmedlingen (4.3.1)

LO *avstyrker* förslaget till ny förordning med instruktion för Arbetsförmedlingen såsom det formulerats i promemorian. LO menar att den föreslagna förändringen av förordningens 2 §, där myndighetens grundläggande uppdrag beskrivs, skulle innebära en mer genomgripande förändring av detta än vad som beskrivs i promemorian. Myndighetens grundläggande uppdrag skulle förändras på ett sätt som LO inte stödjer.

Dels menar LO att den föreslagna 2 § innebär ett alltför snävt matchningsuppdrag, där insatser för att rusta arbetslösa att möta kraven på arbetsmarknaden inte inkluderas. Även om ett sådant uppdrag inte explicit uttrycks i befintlig 2 § bör det enligt LO ses som en del i uppdraget om att stadigvarande öka sysselsättningen på lång sikt. Ett aktivt arbete för att, vid behov, överbrygga skillnader mellan krav och kompetens på arbetsmarknaden är en förutsättning för att förbättra arbetsmarknadens funktionssätt och främja varaktigt ökad sysselsättning. Det bör enligt LOs mening uttryckas tydligt i en ny förordning.

Dels kan LO inte se logiken i den föreslagna förflyttningen av nuvarande punkt 1 i 4 § till 2 §. Förslaget innebär att säkerställandet av att arbetslöshetsförsäkringen fungerar som en omställningsförsäkring görs till en väsentlig del av myndighetens grundläggande uppdrag om att verka för att förbättra arbetsmarknadens funktionssätt och därmed bidra till att stadigvarande öka sysselsättningen på lång sikt. Att säkerställa att arbetslöshetsförsäkringen fungerar som det är tänkt att den ska bör även fortsatt vara ett tydligt och prioriterat uppdrag för Arbetsförmedlingen. Arbetslöshetsförsäkringen spelar dock inte en roll i att stadigvarande öka sysselsättningen, på det sätt som den aktiva arbetsmarknadspolitiken gör. Därför bör denna uppgift kvarstå som en av flera utöver det centrala uppdraget – tillsammans med uppgifter såsom att säkerställa likvärdig service i hela landet och att verka för ökad geografisk och yrkesmässig rörlighet.

Utifrån invändningarna ovan föreslår LO istället att 2 § i förordningen med instruktion för Arbetsförmedlingen formuleras enligt följande:

2 § Arbetsförmedlingen ska verka för att förbättra arbetsmarknadens funktionssätt, och därmed bidra till att stadigvarande öka sysselsättningen på lång sikt, genom att

1. effektivt sammanföra dem som söker arbete med dem som söker arbetskraft,
2. prioritera dem som befinner sig långt från arbetsmarknaden, samt
3. när det är motiverat överbrygga skillnader mellan krav och kompetens på arbetsmarknaden.

Med ändringar enligt ovan skulle LO inte ha något väsentligt att invända mot förslaget till förordning. LO välkomnar särskilt förslaget om att förtydliga Arbetsförmedlingens uppdrag om att motverka en könsuppdelning på arbetsmarknaden.

Förslag som berör yrkesintroduktionsanställningar (4.3.2 och 4.4.1)
LO *avstyrker* de förslag som berör yrkesintroduktionsanställningarna. Dels gäller det frågan om att lyfta in yrkesintroduktionen i den nya förordningen om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. Dels gäller det frågan om att lyfta bestämmelser ur förordningen om stöd för yrkesintroduktionsanställningar till förordningen om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. LO menar att förslagen innebär att yrkesintroduktionsanställningarna ytterligare inlemmas i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten, och att detta inte är önskvärt.

LOs bestämda uppfattning är att stödet till yrkesintroduktionsanställningar *inte* är ett arbetsmarknadspolitiskt program. Yrkesintroduktionsanställningarna ska ses som en modell för långsiktig kompetensförsörjning och en brygga mellan skola och arbetsliv, upprättad och förvaltd av arbetsmarknadens parter.¹

Statens roll i modellen har sin grund i regeringens beslut att gå in med statligt stöd i syfte att stimulera yrkesintroduktionsanställningar av ungdomar under 25 år. Härigenom har Arbetsförmedlingen givits en roll i att administrera stödet till de anställningar som möjliggörs av kollektivavtal mellan parterna. Erfarenheterna sedan stödets införande i januari 2014 väcker dock frågan huruvida Arbetsförmedlingen är bäst lämpad att hantera detta. Argumentet för det skulle vara att det rör sig om ett stöd till arbetsgivare i syfte att stimulera anställningar, och att Arbetsförmedlingen därmed ligger närmast till hands att kontrollera att det statliga stödet ges på de grunder man har kommit överens om. Argumentet emot handlar om att värna utvecklingsmöjligheterna för den modell som parterna avtalat fram och som är ny på svensk arbetsmarknad. LO menar att det sistnämnda argumentet väger tyngst.

När yrkesintroduktionsanställningarna knyts närmare den arbetsmarknadspolitiska verksamheten ser LO en risk att det hämmar utvecklandet av modellen, båda vad avser kvantitet och kvalitet. Parternas grundläggande intention om att främja kompetensförsörjning och ungdomars övergång från skola till arbetsliv riskerar att bli otydlig i ett

¹ Det bör här påpekas att av hittills beslutade stöd till yrkesintroduktionsanställningar berör lite drygt vartannat beslut (52 procent) stöd till anställning av en ungdom som varit inskriven som arbetslös på Arbetsförmedlingen. Gruppen som inte kommer från arbetslöshet är med andra ord nästan lika stor.

system där fokus är och ska vara att bekämpa arbetslöshet. Modellen med yrkesintroduktionsanställningar kommer, förutsatt att den fortsätter att växa, med största sannolikhet att bidra till att motverka arbetslöshet bland unga. Det är dock viktigt att den gör det utifrån den logik den är byggd på. LO önskar därför en översyn av möjligheten att flytta ansvaret för stödet till yrkesintroduktionsanställningar till en annan myndighet. Syftet skulle vara att tydliggöra de tillväxtpolitiska målen och därigenom stärka utvecklingspotentialen.

Förslag till ny förordning om jobb- och utvecklingsgarantin (4.3.4)

Den nytilträdde regeringen har för avsikt att slopa jobb- och utvecklingsgarantins fas 3, vilket LO välkomnar. Med ett beslut att lägga ner programmet saknar förslaget om att i förordningen om jobb- och utvecklingsgarantin döpa om fas 3 till ”sysselsättningsfasen” relevans. I annat fall *avstyrker* LO en sådan ändring eftersom ett namn som ”sysselsättningsfasen” ger bilden av ett program som innebär just sysselsättning för den som deltar. Det är dock inte fallet med fas 3 eftersom det inte är tal om någon lön till den som inom ramen för programmet utför arbetsuppgifter.

Med hälsning
Landsorganisationen i Sverige

Karl-Petter Thorwaldsson

Linda Grape